Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

15. januar 2021

DG

Høringssvar på 'Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.' og 'Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål'. J. nr. 2020-5896

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse (PfAT) takker for muligheden for at kommentere på Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. samt bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (HB 2021).

Strukturel ændring

PfAT bifalder, at der er udarbejdet en håndbog, som gør de juridiske tekster mere praksisnære. For at gøre håndbogen mere anvendelig i praksis og undgå eventuelle misforståelser, foreslår vi en strukturel ændring af håndbogen. Som det er nu, er håndbogen bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet er beskrevet for sig og de ekstra danske krav beskrevet for sig. Denne opdeling efter, hvor kravene kommer fra, kunne vi ønske os udvisket i håndbogen, så de krav, der nu engang kommer til at gælde, sammenskrives i kapitlerne. Det vurderer vi, vil give et bedre overblik. Det er fint at bekendtgørelsen er bygget op om den politiske sondring mellem krav fra EU og de ekstra danske krav.

PfAT foreslår endvidere, at der udarbejdes en form for flow-diagram, så det er lettere at overskue hvilke krav der kan opfyldes og på hvilken måde. Diagrammet kan starte med "Er det dansk produceret biomasse?" og lede videre over spørgsmål som "er biomassen certificeret efter FSC, PEFC eller SBP?" osv. Det vil skabe et bedre overblik over kravene for den enkelte leverandør. Siden det er en dansk håndbog er det ønskeligt, at det klart bliver beskrevet, hvad kravene er ud over henholdsvis FSC/PEFC og SBP for biomasse fra Danmark.

Håndterbare krav også for den lille producent

Det er vigtigt, at kravene til producenten bliver anvendelig i praksis. Bliver det kompliceret for den lille lokale flisproducent risikerer man, at den dansk producerede bæredygtige biomasse ikke længere kan leveres til de lokale varmeværker, som derfor i stedet må købe biomassen i udlandet af de store leverandører.

Krav om bæredygtighed bør være på produktet og ikke ud fra anvendelsen

PfAT finder det stadig og grundlæggende forkert, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på produktets anvendelse. Hvis man laver flis af et læhegn så må det gerne leveres til alt andet end energiforsyning. Det samme gælder træpiller som f.eks. gerne må anvendes til strøelse uden at leve op til kravene. Der bør være krav om bæredygtighed for *produktet* og ikke *anvendelsen*. Tilmed er der tale om et restprodukt fra primærproduktionen af træ, som det ville give mere mening at regulere på end på restproduktet, hvis der er et politisk ønske om regulering.

Regulering skal foretages i den rette kontekst

Særligt 2 forhold er iøjnefaldende i håndbogen. Der er indført et krav om at efterlade 5 træer til naturlig henfald og død, hvilket partnerskabet på ingen måde mener hører hjemme i denne sammenhæng.

Samtidig blandes definitionen på restprodukter og det politiske valg om at sætte en 20 cm diametergrænse for træ anvendt til biomasse til energiformål sammen. Det er derfor vigtigt at gøre klart, at de 20 cm er et politisk valg og ikke en faglig definition, der kan anvendes i anden henseende. Vi mener, at diametergrænsen skal fjernes, som vi også har gjort opmærksom på i forbindelsen med den tidligere høring af loven.

Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

I bekendtgørelsens §14 stk. 3 henvises der til, at rapporterede emissioner fra LULUCF sektoren ikke overstiger optaget. Det virker ulogisk, at det er dette tal der henvises til, da overskriften i afsnittet drejer sig om skovbiomasse mens LULUCF inkluderer ændring i arealanvendelse bredt inkl. landbrugsjord.

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen

Der arbejdes både i bekendtgørelse og håndbog med definitioner, hvor der er eksempler på at de ikke er ens, hvilket kan blive problematisk. Det gælder f.eks. indfyret termisk effekt.

S.8

Anden produktion. En produktionsproces, der ikke er landbrug, skovbrug eller træindustri, fx frugtplantager, pinjekerneproduktion, gummiplantager eller juletræer uden for skov.

Juletræer kan principielt betragtes som skov jfr. definitionen, idet det bliver højstammet skov, hvis træerne får lov at stå eller overgår til klippegrønt. Hvor hører juletræer hjemme, hvis de ligger op til skov/i udkanten af skoven?

S.9

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Hvor adskiller en frivillig ordning sig fra en certificeringsordning jfr. definitionen? Der stilles krav til at den frivillige ordning godkendes af EU, så må det formodes, at der er tale om de store certificeringsordninger og ikke former for alternativ dokumentation. Der bør være en konkret henvisning til, hvor listen over EU godkendte frivillige ordninger kan findes.

Det lader til at certificeringsordningerne selv skal søge EU om at komme på listen. Så vidt vi er informeret er der pt. kun to ordninger, der er i proces nemlig SBP og SOME. Det er tvivlsomt, at der vil være en reel fyldestgørende liste med certificeringsordninger allerede til sommer, så der bør indføres en overgangsordning, hvor man fra dansk side fx anerkender FSC, PEFC og SBP frem til EU er klar med deres liste.

S.9

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

Det er uklart hvordan den definition skal forstås. En stor del af den danske flisproduktion sker i skoven enten direkte fra rod eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven? Eller er der tale om første distributionssted efter biomassen har forladt skoven?

S.10

Kildeområde (forsyningsområde) (eng: "sourcing area"): Geografisk afgrænset område, som råprodukter i form af biomasse stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til, at risikoen i forbindelse med biomassens bæredygtigheds- og lovlighedskarakteristik kan vurderes. Definitionen kræver

- at området, hvorfra biomassen er hentet, er geografisk afgrænset, kendt, og kan blive vist på et kort.

- at den information, som er nødvendig for at kunne vurdere overholdelse af bæredygtighedskriterierne er tilgængelig fra uafhængige offentlige eller private institutioner, som har kompetencen til at producere pålidelig information.

- at forholdene i kildeområdet er tilstrækkelig ensartede kræver som minimum, at den samme lovgivning gælder i hele området.

Kildeområder for skovbiomasse betegnes skovbrugets kildeområde (eng: "forest sourcing area").

Siden det er en håndbog, så ville det være dejligt med et eksempel på hvordan man opfatter betegnelsen kildeområde i Danmark. PfAT formoder Danmark kan angives som kildeområde ud fra teksten.

S.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrester i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

De seneste tal i den danske hugststatistik 2019 viser, at andelen af brændesalg skrumper. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis, hvorfor sætningen "som ellers efterlades på arealet efter høst" bør udgå. Det er vigtigt, at restdefinitionen forstås i bredere forstand end træ, der ville blive liggende efter høst, så også "brændetræ" indgår. Brændetræ kan defineres som: træ med kalamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning.

Historisk har man mange steder samlet restprodukter efter høst og afbrændt dem på stedet – der er ikke nødvendigvis plads til at efterlade restprodukterne og de kan også være såvel en brandfælde som grobund for opformering af skadedyr.

Det er fejlplaceret at de politisk definerede dokumentationskrav indgår i definitionen for restprodukter for skov, da dokumentationskravet ikke favner begrebet restprodukt. Kravene afgrænser så det blot er en fraktion af restprodukter fra skov, som er i den "kasse".

Der er mange eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energitræ fx træ af dårlig kvalitet (fx træarter, der ikke egner sig til industri, træ med skævheder eller tvistet ved, træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader, sygdomsramt træ). Når der anvendes ammetræer, kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger. Ammetræerne er med til at danne et godt skovklima og hjælper den blivende bevoksning på vej og samtidig er ammetræerne med til hurtigt at binde en masse CO2 i de unge kulturer. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet der gør at de pt. ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes til energiformål.

Restprodukter fra skovbrug er træ som ikke kan anvendes i savværker. Når I vælger et dokumentationskrav, der indeholder diameterbegrænsning og andel af energitræ i afsnit 5.6, indeholder den kun en delmængde af restprodukter fra skovbrug. Vi forstår, at det kan være nødvendigt i yderste konsekvens, når der ikke findes anden data, som indikerer bæredygtig drift, idet det til dels er målbare faktorer – om end det så udelukker en del af restprodukterne fra

skovbruget i denne sammenhæng. Vi mangler stadig at se det faglige belæg for valget af faktorerne.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

Definitionen af restprodukter i bekendtgørelsen lyder:

17) Restprodukt: Et stof, som ikke er det slutprodukt eller de slutprodukter, der er det primære formål med produktionsprocessen, og processen er ikke bevidst ændret for at producere det.

18) Restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug: Restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, og som ikke omfatter restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning.

Som skovbrugserhverv definerer vi vores slutprodukt og primære formål med produktionsprocessen som værende, at producere træ til anvendelse i fx byggeri og møbelindustri, hvilket kræver træ i en vis kvalitet og dimension. I den proces opstår der en del restprodukter, som ikke er savværksegnede.

PfAT mener, at der i definitionen kun bør indgå de første tre linjer, og undlade de særlige klimakrav, der stilles i 5.6

S.12

"Stammetræ: Omfatter stammen af hele fældede træer. Kategorien omfatter træ aflagt som stammer herunder både såkaldt "high value, som kan anvendes på savværk" og "low grade stemwood"."

Der bør tilføjes 'afgrenede' i "omfatter *afgrenede* stammer af hele fældede træer" Low grade stemwood er fx 3 m træ og er et restprodukt, der pt. kun kan afsættes til energitræ. Denne kvaliteter kan lige så godt høre under resttræ.

Forslag til definition: "Omfatter rundtræ, som er oparbejdede effekter i en fast længde og som er afgrenede."

Hvis der er en rådden bund bør det være lowgrade/rest.

I praksis er er muligt at opgøre stammetræ i to kategorier: rundtræ og heltræ.

S ??

Hvor er energipil placeret. Det er et primærprodukt fra landbrug men det er uklart undervejs om det holder hele vejen igennem.

Hvor lander flis fra naturpleje fx hederydning? Er det træbiomasse fra ikke-skov?

S.14

”Biomasse fra skovbrug:

- *Det indgår i det særlige danske klimakrav til træbiomasse, at der i visse situationer kun må anvendes restprodukter fra skovbrug. Der stilles i denne situation særlige krav til dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug.*
- *Ved beregning af drivhusgasemissionsbesparelsen er det nødvendigt at skelne mellem primære produkter og restprodukter. Det er fx nødvendigt for at afgøre hvilken standardværdi der skal anvendes, om det fx er ”træflis fra restprodukter fra skovbrug” eller ”træflis fra stammetræ”.*
- *I den årlige indberetning skal der ligeledes skelnes mellem restprodukter og stammer”*

Jfr. vores kommentar til definition på stammetræ er det i praksis ikke muligt med den eksisterende definition på stammer at lave denne skelnen. Der kan skelnes imellem restprodukter og gavntræ (gavntræ defineret som træ der kunne anvendes på et savværk eller træindustri)

S.24

”Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i – v.”

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en liste over de anerkendte ordninger. Det er vigtigt hurtigst muligt at få afklaret, hvilke ordninger der gælder, så skovejerne kan forberede sig.

Vi formoder at FSC, PEFC og SBP bliver anerkendt som certificeringsordninger. Det fremgår af side 26, at hvis arealer er certificeret opfylder det bæredygtighedskriterierne i-v i sig selv. SBP er ikke en arealcertificering, men arbejder med bæredygtighedskrav. SBP har opfyldt kravene fra Brancheaftalen, og PfAT anser den som et vigtigt redskab. Det vil derfor være særdeles problematisk, hvis ikke SBP – som er den højeste standard inden for værdikæde certificering – ikke i sig selv er tilstrækkelig.

S.26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan vil man skelne mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige

arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

S.26

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Der kan skrives uden for defineret yngletid. Yngletid generelt kan være det meste af året. Bør være præciseret hvilke arter der skal tages hensyn til. Skovduer kan f.eks. principielt være ynglende stort set hele året og kan findes i alle skovområder.

S.27

iii Beskyttelse af udpegede naturområder Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der findes nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder samt lovgivning, der beskytter disse områder. Kravet er også opfyldt, hvis kildeområdet hverken indeholder eller grænser op til nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder.

Der er tidligere afgivet politisk løfte om, at der ikke kom erstatningsfri indskrænkning af arealer i Natura 2000. Ovenstående kan give unødig usikkerhed om hvorvidt man må anvende træ fra beskyttede områder. Igen må det gerne konkretiseres med eksempel fra Danmark hvad der er tilladt. Der findes produktionsskov i mange af de danske Natura 2000-områder, som også fremadrettet bør kunne levere flis til energisektoren. PfAT formoder, at så længe der er planer for områderne og de følges vil høst være legal.

S.29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. PfAT formoder, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal, som stadig er skov. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen.

S.29

iv fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Jordbundens kvalitet dyrkningsmæssig og biodiversitet er ikke nødvendigvis sammenhængende. Det kan faktisk være godt for biodiversiteten med skader på rødder og små vandstuvninger som følge af aktivitet med maskiner men det er skidt for den dyrkningsmæssige sigt. Eksempler på konkrete tiltag bør fjernes, idet de ikke alle er relevante, og der bør kun henvises til relevante nationale skovstandarder.

S.30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav

Det kan være svært at fremskaffe satellitbilleder samt svært at erkende nye plantninger de første år på disse fotos. I Danmark må det være nok at levere en fil over arealerne, så kan luftfotos fra forskellige årstal genfindes online. Dette ønskes indskrevet i håndbogen.

S.31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

Kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død hører på ingen måde hjemme i denne sammenhæng. Det er uklart om det drejer sig om de særlige bevaringsværdige områder eller alle områder.

Grundlæggende er der tale om unødig detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Samtidig er det et krav, der er utrolig svært at administrere. Verifikator skal i alt evighed ud og tjekke at træerne stadig står der, og kommer der nye ejere skal de bibeholde træerne – det bliver et administrativt kaos. Det giver heller ikke mening at udpege 5 træer i første tynding til naturligt henfald og død, hvis bevoksningen er 10 år? Der står levende træer skal udpeges, hvad med eksisterende døde træer? – har ejer allerede efterladt træer til henfald vil de ikke blive godskrevet for eventuelt efterladte døde træer. Kravet skal udelades.

Der er krav til højstubbe og efterladelse af dødt ved i FSC og PEFC, mens det er ikke muligt for SBP at efterleve dette – kun i form af at efterlade nogle træer ved fældning, men der er ikke en

opfølgende handlig på at tjekke om de består i alt evighed. Her skal det også huskes, at der ikke afdrives for at lave flis, men for at lave træ til byggeri og møbelindustri m.fl. Flisen er blot et restprodukt at denne produktion! Der er dermed tale om en regulering af den primære produktion via restproduktet. Det er kritisabelt.

S.31

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som partnerskabet læser det, fremgår det, at man kan udtage produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævens kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det så længe skovene dyrkes efter godt forstlige principper. Forventningen bør præciseres.

S.32 (31)

"Særlige arter" er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske Rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Der henvises til, at særlige arter er beskyttede arter eller arter der fremgår af den danske Rødliste der vurderes i risiko for at uddø. Der er over 1800 arter i de tre første kategorier i rødlisten. Blandt disse kan nævnes en meget lang række arter som er i kraftig fremgang og/eller som er under indvandring til Danmark og derfor det modsatte af at være ved at uddø.

Og hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Og skal særlige arter afføde, at der skal efterlades træer til henfald og død? Hvordan vil man gøre med flis fra udlandet, der må være stor forskel på potentielle rødlister og deres kvalitet?

Rødlisten er derfor ikke et værktøj, der kan anvendes til dette formål.

S.32

Vurderingen skal anvende HCV konceptet (High Conservation Value), jfr. informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV som begreb/koncept er fra en lille organisation, og det er ikke nødvendigvis et bredt anerkendt system. Den kræver meget detaljerede informationer.

Det fremgår, at man skal vise hvordan man anvender HCV konceptet. Det børe ikke være et krav, hvis man er certificeret.

Der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

S.33

Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.

Stikprøvekontrol fra verifikator gælder det også ved certificerede mængder og dermed de frivillige ordninger? I så fald vil det være ekstra arbejde, at der laves ekstra kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

S.35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC – ligesom alle andre lande. Det er en postgang for tidligt at kræve det, da data er forsinket. Der bør ses på kulstofbalance i skovbruget så landbrugets balance ikke indgår ved den endelige vurdering af kulstoflager.

S.38

Skovstatistik. Dokumentationen kan være en national eller en regional skovstatistik eller en skovstatisk for kildeområdet lavet af en uafhængig sagkyndig institution, som viser, at kulstofindholdet i den stående vedmasse (levende træer over jord) samt evt. i dødt ved i den seneste 5 års periode frem til seneste statistik-år ikke er faldet i forhold til det gennemsnitlige skovkulstoflager i den foregående 5 års periode eller i forhold til perioden 2015 – 2020. Det er som minimum tilstrækkeligt, at statistikken indeholder data for den levende biomasse over jord (stående vedmasse), men mængden af dødt ved kan inkluderes, såfremt der findes pålidelige data herfor.

5 år er en kort tidshorisont set med skovbrugsmæssige øjne. En skæv aldersklassefordeling kan gøre udslag ligesom ”katastrofer” som stormfald. Der kunne derfor åbnes for en mulighed for vurdering, hvis kravet ikke opfyldes.

S.39

Med restprodukter menes i denne forbindelse:

1. Træaffald

2. Rester fra træindustri

3. Rester fra anden produktion

4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrester i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Som nævnt under definitionen af restprodukter for skov anser PfAT punkt a og b som en politisk defineret afgrænsning, som kun rammer en del af restproduktfraktionen. Hvis man politisk ønsker at bibeholde dokumentationskravet bør den som minimum omformuleres til:

”4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrester i form af toppe og grene, tyndingstræ mv.

For at sikre at restprodukter ikke har en negativ klimaeffekt, er det politisk besluttet at produkter fra skovbruget, hvor det ikke er muligt med anden dokumentation desuden skal opfylde nedenstående krav a eller krav b.

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om træ med kalamiteter som fx stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, tørke osv. og andet træ, der ikke egner sig til savværksbrug [på tilsvarende måde ENS har forudsat som high grade og low grade].

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller skadede som følge af kalamiteter fx bille- eller sygdomsangreb og skovbrand.”

Denne afgrænsning af restprodukter fra skov indeholder ikke alle restprodukter fra skov er det vigtigt at slå fast. Det må anses som et forvaltningsværktøj, der kun inddrager en del af restproduktet. Det giver ikke mening i praksis at arbejde med en fast diametergrænse, og vi kan ikke se det faglige belæg for 20 cm i brysthøjde – hvor kommer det fra?

Samtidig vil det være praktisk umuligt at kontrollere i processen. I løvtræ er det vanskeligt at måle diameteren ved maskinel tynding. Det efterlader en lang række skøn til manden, der sidder i maskinen. Det vil også være bekosteligt i nåletræskovbruget. Trametstræ og skrælletræ udgør i vekslende omfang en større eller mindre del og kan på nogle ejendomme udgøre en betragtelig del. Stykket sidder i bunden af træet, så man kan ikke bare lade den være.

En grænse på 20 cm vil fjerne det økonomiske grundlag for et løvskovbrug. Junckertræ udgør i mellemaldrende bøg pga. kvalitetskrav kun 20-30 % af mængden, der dimensionsmæssigt opfylder kravene. I ældre bevoksninger er det 10-20 %. Det findes pt. ikke noget alternativ til energitræ, som tidligere blev afsat som brænde.

I forhold til kravet om maksimalt 50% til energiproduktion kan det ramme unge skove med ujævn aldersfordeling hårdt.

Saneringshugst ser ikke ud til at kunne anvendes ud fra ordlyden. Træet skal være dødt før det kan anvendes, med ordene gået ud som følge af... bemærk, det er det *endnu levende* billeramte træ, der er farligt for den resterende bevoksning! Der bør anvendes begrebet ’ramt af kalamiteter’ frem for blot biller. Skovbrand skulle også gerne kunne anvendes. Skadede og ramte træer bør kunne fældes, før de er gået helt ud.

Som overskrift på dette afsnit fremgår det, at der er tale om danske krav til klimabæredygtighed af skovbiomasse. I ovenstående indgår anden produktion (ikke skovbiomasse) som en del af definitionen på restprodukter, som må betyde, at den type biomasse også skal opfylde kravene? Samtidig må det betyde, at træ fra ikke-skov ikke skal opfylde kravene om en diametergrænse? Det er konkurrenceforvridende og endnu en grund til at udelade diameterskelnen.

S.40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Et dimensionskrav om 20 cm i brysthøjde er problematisk i forhold til at skulle kunne dokumentere det. Fx kan der være nogle tyndingstræer over 20 cm, der ikke kan findes anden anvendelse og tages ud i samme omgang som resten af tyndingstræerne under 20 cm. Set med praktiske øjne har PfAT svært ved at se hvordan erhvervet i praksis skal kunne dokumentere kravet, samt hvordan verifikator skal kunne kontrollere det.

S.40

Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomassetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Hvorfor er der kun krav, når det gælder skovbiomasse? Skal der også verificeres for, at det er affald? SBP løfter dette krav fint. Skovcertificeringen dækker det ikke. Det ender med, at man skal dobbeltcertificere både skovcertificering og SBP. Det vil være særdeles byrdefuldt for ikke mindst de mindre skovejendomme – og dem er der mange af i Danmark!

Vi forstår behovet for at sikre, at den anvendte biomasse kategoriseres rigtigt. Derfor er dette afsnit placeret helt forkert, og bør i givet fald opfyldes for alle kategorier og ikke kun skovbiomasse.

Første opsamlingssted – hvis det er varmeværket. Skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket at disse steder er der særlige krav. Hvorfor står den kun under skovbiomasse – hvad med det fra ikke-skov, affald m.m.?

S.41

Krav til træbiomasse fra ikke-skov

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme en certificeringsordning på plads. Det bliver ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer. Der kan evt. være en indfasning, så krav om sporbarhed kommer til sommer og selve dokumentationskravet udsættes.

Vi forudsætter, at krav til særligt sagkyndige kan fastsættes i certificeringsordningen, samt at det, som i SBP ordningen, kan defineres med verifikator, hvilke kompetencer der skal være til stede.

S. 44

Krav til restprodukter fra træindustri

Det virker umiddelbart som om træindustrien vil få svært ved at opfylde kravene med mindre de kun anvender certificeret træ i deres primærproduktion. Der virker ikke hensigtsmæssigt, idet det kan resultere i at restprodukterne fra træindustrien ikke kan afsættes og måske ender med at blive lagt på lager til det forgår – og dermed afgiver kulstof til atmosfæren uden at det har en reel anvendelse.

Det bør indgå i betragtningen, at der er tale om et decideret restprodukt – nemlig rester fra forarbejdning af træ til varige produkter. Der bør ikke være yderligere krav for at dokumentere, at der er tale om et restprodukt.

S. 45

Tabel 1

Krav til affald har kun et krav om type. Hvad er årsagen til, at der ikke er krav om geografisk oprindelse, så man kan dokumentere hvor det kommer fra? Der skal være en undtagelse for haver leveret til have/park affald, hvor genbrugspladsen kan være oprindelsen. Hvis ikke der er krav i denne kategori til at kunne dokumentere oprindelse kan det være en åben invitation for omgåelse af intentionerne i håndbogen.

S. 58

Krav om indberetning og verifikation

Der bruges mange ord om måske det samme i forhold til virksomhed, operatør, aktør m.m. Det bliver forvirrende, hvem og hvad der henvises til.

S. 61

Biomasssetyper

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv. Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport Side 61 / 142

1. Restprodukter fra skovbrug

2. Stammetræ

3. Hurtigvoksende stævningsskov (eukalyptus)

4. Hurtigvoksende stævningsskov (poppel gødet)

5. Hurtigvoksende stævningsskov (poppel ugødet)

6. Træbiomasse fra landbrug,

7. Restprodukter fra træindustri

8. Restprodukter fra anden produktion

9. Affaldstræ

10. Træbiomasse fra "ikkeskov"

Desuden skal oplyses oplyses

1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)

2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding)

3. Træarter (løv, nål)

Hvad skal oplysning om, hvorvidt det er løv eller nål bruges til i sidste ende ved rapportering. Det er svært at opfylde kravet. I dag er der to niveauer som blot sandsynliggøres og det er svært i sig selv. Stilles der krav om opgørelse af biomassetype, bør det være tilstrækkeligt at sandsynliggøre det frem sporbar opgørelse på læsniveau. Det reelle fordeling mellem løv og nål kan ikke angives præcist i varierede skove.

Hvilke af disse oplysninger anvendes til hvad, og hvor store krav er der til fuld sporbarhed. Det er i praksis stort set *umuligt* at tilvejebringe registreringer af disse forhold på læsniveau. Og er de data virkelig nødvendige? Det bør ses ud fra en massebalancebetragtning og en tilnærmelse. Er det blot til statistisk brug, kan der gives et omtrentligt estimat - ikke engang med et kæmpe stort administrativt arbejde, vil erhvervet kunne tilvejebringe de tal.

Med venlig hilsen

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

ved

Jan Søndergaard, Dansk Skovforening

Steen V Rieber, HedeDanmark

Michael Sheedy Gehlert, De Danske Skovdyrkerforeninger

Claus Clemmensen, Danske Maskinstationer og Entreprenører

Fakta om aktørerne:

Dansk Skovforening er skovenes politiske talerør og brancheorganisation for danske private og offentlige skovejere. Desuden er en række personer, virksomheder og organisationer, der ikke ejer skov, medlemmer. *Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier. Læs mere på* www.skovforeningen.dk

HedeDanmark a/s er Danmarks største selskab inden for udvikling og levering af serviceydelser til skove, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. HedeDanmark har cirka 1.000 medarbejdere i Danmark og internationalt og havde i 2009 en omsætning på knap 1,1 mia. kroner opnået gennem samhandel med kunder og leverandører i mere end 40 lande. HedeDanmark er Danmarks største leverandør af biomasse fra skov til danske kraftværker og varmeværker. Læs mere på www.hededanmark.dk.

De Danske Skovdyrkerforeninger er koordinerende organ for 5 lokale, selvstændige skovdyrkerforeninger, der repræsenterer cirka en tredjedel af Danmarks skovejere svarende til op mod 4.500 medlemmer. Foreningerne er tilsammen involveret i driften af 85.000 hektar skov. Herudover samarbejder De Danske Skovdyrkerforeninger med både kommunale og private virksomheder om pasning af grønne arealer. Læs mere på www.skovdyrkerne.dk

Danske Maskinstationer og Entreprenører, DM&E, er brancheforeningen for skoventreprenør-maskinstations- og entreprenørvirksomheder. Foreningen har ca. 700 medlemsvirksomheder, der samlet beskæftiger omkring 5.000 mennesker. DM&E varetager virksomhedernes politiske interesser, og for at skabe gode rammevilkår, samt udvikling af danske entreprenørvirksomheder. Læs mere på www.dmoge.dk